

Protokoll 9/2023

fört vid Skönhetsrådets delegerade i plan- och bygglovsärenden, naturvårdsärenden samt kulturvårdsärendens sammanträde måndagen den 11 december 2023 kl. 13:30-14:15, Samuel Owen, Hantverkargatan 3D

Övriga närvarande

Inga Varg Ordförande
Katarina Borg
Desirée Johansson
Anders Johnson
Monica Muro de Santa Cruz
Helena Nilsson Lannegren
Catharina Nolin
Knut Weibull
Monica Hector Protokollförare
Susanne Höglin Handläggare
Henrik Nerlund Sekreterare
Ludvig Holmberg Föredragande §1

Paragraf

§§1-3

Sekreterare

Monica Hector

§ 1**Teodoliten 1 m.fl., förslag till detaljplan, 2021-08539**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Teodoliten 1 m.fl., förslag till detaljplan, 2021-08539. Ludvig Holmberg, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.
SR 2023/252

Beslut

Beslöts tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om helhetsplanering för Fagersjö, höjder, relation till befintlig bebyggelse, trafik- och garagelösningar.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Planförslaget syftar till att uppföra cirka 185 nya bostäder längs Havsörnsvägen och Skrattmåsvägen i Fagersjö. Start-PM från 2021 angav ca 90 bostäder. Vidare syftar planen till att bidra till omvandlingen av Magelungsvägen till ett urbant stråk samt att skapa en tydligare entré till Fagersjö. Planförslaget består av två skivhus som utgör portmotiv i korsningen Havsörnsvägen Magelungsvägen och elva radhus norr om Skrattmåsvägen. Det östra skivhuset är underbyggt med garage i två våningar.

Delegerade fann det möjligt att bygga på platsen men att förslaget behöver omarbetas vad gäller höjder, relation till befintlig bebyggelse samt trafik- och garagelösningar. På platsen ligger tre punkthus i fyra våningar byggda 2007. Husen är ett typiskt resultat av frimärksplanering, riktningsslöst placerade och utan relation till intilliggande gator eller vägar. Det föreliggande förslaget visar hur svårt det är att bygga vidare på en sådan förtätning. Portmotivet kan fungera men för att det nya tillägget inte ska bli för dominerande i förhållande till befintlig bebyggelse bör de tillkommande skivhusen ges en fyra-fem våningsskala och det östra huset bör kortas för att spara bergknallen.

Delegerade var starkt kritiska till underbyggda garage som är kostnadsdrivande, kräver stora ingrepp och i detta fall leder in trafik på bostadsgården. Staden bör arbeta med samordning av parkeringsplatser mellan fastighetsägare så att underbyggda garage kan undvikas. Det finns goda exempel på detta, t.ex. i planarbetet för Örnbergs industriområde.

Delegerade önskade vidare kommentera avsaknaden av helhetsplanering för Fagersjö. Det är en stor brist att inget förberedande programarbete har gjorts där möjligheter och begränsningar i hela stadsdelen hade kunnat utredas samlat. Det är också en demokratisk fråga där människor bör ges möjlighet att få överblick över hur deras stadsdel utvecklas och planeras på längre sikt.

Avsaknaden av helhetsbild gör det svårt att ta ställning till avgränsade detaljplaneprojekt likt föreliggande förslag. Det leder också till en splittrad planering där de tätaste delarna tenderar att hamna längst bort från centrum vilket strider helt mot hur ytterstaden har byggts under andra halvan av 1900-talet. En utgångspunkt bör därför vara att kommande projekt i Fagersjö presenteras i ett sammanhang som visar den samlade omvandling av stadsdelen som pågår. Ett helhetsgrepp gör det lättare att se strategiska möjligheter kopplat till trafik, parkering, grönytor etc.

Som delegerade anförde i sitt yttrande över Fagersjö centrum 2022 borde en utveckling av Fagersjö innefatta spårbunden kollektivtrafik med en återöppning av Fagersjö station på Nynäsbanan istället för att tillföra ytterligare parkering i stadsdelen. Fagersjö ligger isolerat från angränsande stadsdelar och kollektivtrafiken är bristfällig. En pendeltågsstation skulle innebära ett verkligt lyft för stadsdelen och minska behovet av dyra parkeringslösningar.

Delegerades invändningar gäller inte bara gestaltning utan även den strukturella frågan om Magelungsvägen. Omvandlingen av Magelungsvägen till s.k. urbant stråk i denna del är även den svår att ta ställning när inte helhetsvisionen för Magelungsvägen presenteras. Vägen är trots allt en länsväg med hastighet 70 km/h som inte staden har full rådighet över. En viktig fråga är vilka realistiska möjligheter som finns att sänka hastigheter och skapa en stadsgata. Här är nog ”stråk med urbana inslag” en mer passande benämning.

Det är viktigt att förslaget visar hänsyn gentemot boende i de befintliga husen och deras livsmiljö. Det är förvisso positivt att de får en bullerskärm mot Magelungsvägen men att leda in trafik på bostadsgården till garageinfarten innebär en klar försämring. Detta gäller även förslagets södra del där delegerade förordade att de tre radhusen på gården utgår samt att de resterade husens parkeringsplatser läggs mot Skrattmåsvägen så att värdefull gårdsyta frigörs för alla boende.

Att en detaljplan innehåller radhus är ovanligt och positivt och delegerade uppskattade även den tydliga gestaltningen i förslaget. Avslutningsvis vore det positivt om såväl parken söder om och

skogen i öster inkluderas i detaljplanen för att skydda dem som del i planprocessen.

Handlingar i ärendet

- SR 2023/252-4 Samrådsbrev
- SR 2023/252-8 Planbeskrivning samråd
- SR 2023/252-2 Trafikbullerutredning
- SR 2023/252-3 Spridningssamband
- SR 2023/252-7 Plankarta samråd
- SR 2023/252-9 Naturvärdesinventering
- SR 2023/252-5 Riskbedömning
- SR 2023/252-6 PM Geoteknik
- SR 2023/252-10 Förstudie förorenade områden
- SR 2023/252-11 Fågelinventering
- SR 2023/252-12 Dagvattenutredning

§ 2

Rådet: Seminarium 2023, "Järva: dåtid, nutid, framtid".

Upptogs till behandling resultaten av den utvärdering som gjordes av deltagarna på Skönhetsrådets seminarium 25 oktober 2023.

SR 2023/170

Beslut

Lades ärendet till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

En övervägande del av deltagarna var mycket positiva till seminariet och de olika föredragen och eftermiddagen som helhet. Konstaterades att det skett en viss förändring i vilka förvaltningar som deltar vid rådets seminarium de senaste åren.

Delegerade ansåg att programmet var väl genomarbetat. Lyftes frågan om att den sammanfattande diskussionen blev något kort och att samtliga inbjudna talare inte haft möjlighet att stanna hela dagen. Ämnet för dagen fann många intressant och frågan om Järvas utveckling skulle kunna tas upp på ett nytt seminarium så småningom.

§ 3

Sammanträdesåret avslutat

Beslut

Ordföranden tackade ledamöterna för året som gått och önskade alla en god jul och ett gott nytt år. På ledamöternas vägnar tackade Anders Johnson ordföranden och önskade henne detsamma.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2023-12-13
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2023-12-13
Monica Christina,Hector	2023-12-13